

TŘIKRÁT NE!

Chraň mě Hospodin, abych se dopustil něčeho takového na svém pánu, na Hospodinově pomazaném, a vztáhl na něho ruku. Je to přece Hospodinův pomazaný! (1S 24:7)

1. čtení: Římanům 12:17-21

Základ kázání: 1. Samuelova 24

Milí bratři, milé sestry,

zkusme si představit, jaká pokušení musel David prožívat v té jeskyni, když se plížil se zbraní v ruce k nic netušícímu králi Saulovi. Pokusme se ta pokušení pojmenovat.

I. Tím prvním pokušením je zásada: **Účel světi prostředky**. Mnozí lidé se tímto heslem řídí. Především tehdy, kdy si nejsou zcela jisti svým postupem, který vede k dosažení kýžených cílů. Když je svědomí trochu hryže, pokusí se ho nakrmit větou: *Účel světi prostředky*.

Stačilo jedno bodnutí, stačilo jedno rychlé a přesné máchnutí mečem a Saul by už nebyl mezi živými. David by se v mžiku stal králem celého Izraele, což mu přece Hospodin dávno slíbil. Navíc jeho družina by mu to neměla za zlé. Oslavovali by Davida jako zachránce od útlaku. Nevíme, jak moc oblíbený byl ještě v té době král Saul, jakou měl podporu u svých velitelů a obyčejných vojáků. Ale David už měl slavné jméno v Izraeli jakožto udatný válečník, přemožitel Pelištejců, vítěz nad Goliášem. I oni, Saulovi vojáci, kteří ještě stojí na druhé straně, by se jistě nechali přesvědčit, že nyní začíná nová éra. Že právě teď je třeba začít sloužit novému králi. Jak podmanivá a podbízivá myšlenka to je: *Účel světi prostředky*. Když je cíl dobrý, pak přece všechny cesty vedoucí k tomuto cíli musí být dobré. A když ne vyloženě dobré, pak alespoň pochopitelné a únosné. Ale to není pravda. To je lež. Musíme stále znovu promýšlet cesty, kterými se dostáváme k dobrým cílům. Ne všechny cesty jsou totiž dobré, správné a Bohu milé. David tomuto satanskému pokušení řekl: *Ne! Bůh mi nic takového nenařídil. Nemůžu probodnout Saula. Vždyť moje vláda nad Izraelem by nebyla požehnaná, kdybych se na jejím začátku dopustil vraždy krále*. Bůh stanovil cíl: David na trůnu. Bůh také stanovil své vlastní způsoby k tomu, aby David tohoto cíle jednou dosáhl.

II. Tím druhým pokušením, kterému David musel odolávat, je výrok: **Zaslouží si to!** Nebo, jak praví lidová rčení: *Každý svého štěstí strůjce. Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.* (viz Ž 57:7) Saul přece usiloval dlouho o Davidův život. Nedal mu pokoj a šel po něm, kdykoli jen mohl. Chtěl jeho smrt. Přál si ho vidět mrtvého. A tak by teď měl zemřít rukou Davidovou. Nebylo by to spravedlivé jednání? *Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu, život za život.* (viz Ex 21:24; Dt 19:21) Vidíte! I biblickými citáty by David mohl operovat, aby ospravedlnil své jednání. I biblické výroky, když je vytrhneme z kontextu a překroutíme, nám mohou pomoci, abychom se na sebe mohli podívat do zrcadla, přestože někde v koutku duše budeme vědět, že jsme se nezachovali správně. Vždyť by to byla prachspostá vražda! Dokonce by nešlo ani o souboj muže proti muži. Chladnokrevná vražda! Navíc Saul zatím neměl „štěstí“, aby Davida skolil. Tak jaké: *Oko za oko, zub za zub, život za život?* Tento klasický text z Mojžíšova Zákona má své opodstatnění, ale v soudních sporech izraelské pospolitosti. Nikdo si na základě těchto slov nemůže ospravedlnit vlastní svévolné jednání. Nikdo na základě těchto výroků nemůže vzít spravedlnost do svých rukou. Saul nakonec zemře v bitvě s Pelištejci. (1S 31) Což můžeme brát jako Boží spravedlivou odplatu za jeho jednání. David sám ale přitom neprolije jedinou kapku Saulovy krve. A přesto bude kralovat nad Izraelem celých 40 let.

III. A třetím pokušením v té jeskyni mohlo být heslo: **Bud' já, nebo on.** *Bud' ho zabiji já. Nebo on zabije mě. Jiná možnost není. Bud' teď Saul zemře v této jeskyni jako prašivý pes, nebo ho nechám naživu a on mě nenechá na pokoji, dokud mě nakonec nechytí a nezamorduje.* To je veliké pokušení. A krásně se na něm ukazuje, že my lidé máme zúženou perspektivu. Nevidíme celý obraz. Vidíme jen něco tady a něco tam. A nerozumíme všemu, co se zrovna děje. Bůh však vidí všechny možnosti. Vidí všechno a rozumí všemu. A má v rukávu tisíc jiných možností, jak danou situaci řešit. Čas to nakonec ukázal, že přišla na řadu třetí možnost, která se Davidovi nejprve vůbec nemusela zdát jako možnost. Saul z té jeskyně odešel po svých. David ho nezabil. A když mu pak venku vzdával čest a ukazoval mu přitom, že ho měl na lopatě, když mu před očima mával kusem jeho oděvu, Saul plakal. Byl dojatý. Silně se ho to dotklo, že ho David nechal na živu.

- ¹⁸ Pak Davidovi řekl: "Jsi spravedlivější než já. Ty mi odplácíš dobrým, ale já jsem ti odplácel zlým. ¹⁹ Dals mi to dnes najevo, když jsi mi prokázal dobro. Hospodin mě vydal do tvých rukou, ale tys mě nezabil. ²⁰ Kdypak někdo najde svého nepřítele a nechá ho odejít v dobrém? Kéž tě Hospodin odmění dobrým za to, cos mi dnes učinil! ²¹ Věřu, teď už vím, že kralovat budeš určitě ty. Izraelské království bude v tvých rukou stálé. ²² A teď mi odpřísáhní při Hospodinu, že nevyhubíš mé potomstvo a že mé

jméno z domu mého otce nevyhladiš!"²³ David to Saulovi odpřisáhl. Saul se pak odebral ke svému domu a David se svými muži vystoupil do skalní skryše.

Nevím, jestli David v tu chvíli bral vážně králova slova. Nevím, jestli Saulovi věřil. Možná ano, možná ne. Každopádně už za nějaký čas David poznal, že to ze Saulovy strany bylo jen chvilkové pomatení smyslů. Jen krátkodobý projev slabosti. Žádná hluboká proměna. Žádné hluboké pokání. Saul hned vzápětí porušil svůj slib. A dál Davida nenáviděl a pronásledoval. Ovšem David, to je jiná liga! David mu tehdy odpřisáhl, že jednou ušetří Saulovy potomky. A to dodržel, když došlo na Saulova syna Íš-bošeta (2S 3) i na Saulova vnuka Mefibošeta. (2S 9)

Saul každopádně šel po Davidovi až do konce svého života. Ale nedostal ho. Takže? Bůh pracoval s třetí možností. Člověk může říkat: *Bud' já, nebo on.* Hospodin odpovídá: *Ani ty, ani on. On jednou padne. Ty budeš králem po něm. Přestože ho v té jeskyni neusmrtíš. Nech to na mně.*

Milí bratři, milé sestry, na Davidově případu se zrcadlí naše rozhodování. Jsou chvíle, kdy bychom mohli dosáhnout svého, jen mít třeba trochu *ostřejší lokty*. Jen mít žaludek na to *jít přes mrtvolu*, jak se obrazně říká. My lidé si dokážeme zpětně ospravedlnit kde co. Omluvit své vlastní jednání. Nasadit roubík našemu svědomí. Zatvrdit srdce. A také rychle zapomínáme, když se jedná o to, co zlého a špatného jsme udělali. Ať je nám tedy král David dobrým příkladem, že v kritickém okamžiku nepodleh hlasům tohoto zlého našeptávače. Ale že se dokázal zklidnit a vnímat celou situaci Božím pohledem. Boží pohled, který nám Hospodin nabízí ve svém slovu, musí v tu chvíli rozhodovat.

IV. David je dnes dobrým předobrazem našeho Spasitele, Ježíše Krista. Jen si vybavte, jak Satan na poušti sliboval hladovému Pánu Ježíši rychlou a bezbolestnou cestu k moci a slávě.

- ⁸ *Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu⁹ a řekne mu: "Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět." (Mt 4:8-9)*

Jistě, Božím cílem bylo, aby Kristus vládl. Ale ne za každou cenu! Ne za cenu toho, že se pokloní Zlému. Satan nabízel cestu k moci bez poslušnosti vůči Bohu a bez utrpení. A tím také bez lásky. Sobeckou a hříšnou zkratku. A Ježíš ho v kritické chvíli poslal do háje. A dobře udělal.

- ¹⁰ *Tu mu Ježíš odpoví: "Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: 'Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.'" (Mt 4:10)*

V Getsemanské zahradě se to pokušení vlastně zopakovalo. Když Petr začal bránit svého Mistra mečem, Ježíš mu řekl:

- *„Vrať svůj meč na jeho místo; všichni, kdo se chápou meče, mečem zajdou."⁵³ Či myslíš, že bych nemohl poprosit svého Otce, a poslal by mi ihned víc než dvanáct legií andělů?⁵⁴ Ale jak by se potom splnila Písma, že to tak musí být?“ (Mt 26:52-54)*

Ještě i v tom momentě mohl všechno zastavit. Poprosit o Boží zásah. A jeho nepřátelé, kteří jej přišli zatknout, by v mžiku shořeli jak papír. Ale jak by se potom naplnilo slovo Boží? Jak by se naplnila Boží vůle, že nevinný má trpět za viníky, čistý má zemřít za nečisté, svatý má obětovat svůj život za hříšníky?

Milí bratři, milé sestry, král David je nám dobrým příkladem. Ale Pán Ježíš je mnohem víc. On je naším Přímluvcem. Proto až se zase dostaneme na rozcestí, až začneme naslouchat pokušitelovým myšlenkám, až budeme v pokušení jednat špatně s našimi blízkými, prosme ho. Prosme Ježíše, aby nám dal dostatek moudrosti ke správnému vidění dané situace. Aby nám dal sílu obstát. Aby podepřel naši vratkou poslušnost vůči Bohu a lásku vůči našim blízkým. On všechna naše pokušení zná. On jimi prošel. On obstál. On pomůže. Amen.